

'Der hersker en vis frygt for, at separatisterne vender tilbage'

Indbyggerne er vendt tilbage til den østukrainske provinsby Slavjansk, og det samme er normaliteten. Men to år efter krigen om Østukraines fremtid lurar utrygheden. Blot 60 kilometer borte kræver krigen fortsat ofre

Af Jens Malling
Udsendt medarbejder, Slavjansk

Himlen spejler sig i vandpytterne. De små søer dækker asfalten på rådhuspladsen i Slavjansk. Efter statuen af Lenin blev væltet i juni 2015 som et led i den ukrainske regerings aktuelle antikommunistkampagne, udgør en flok duer ovre i hjørnet nu den største attraktion. I takt med at de lokkes af brødkrummer og skræmmes af begejstrede småbørn, lander og letter fuglene med korte mellemrum. Sergej spadserer hen over pladsen med sin hustru og lille søn, Aleksandr.

»Jeg tror på denne by. Jeg tror på dens fremtid. Derfor vendte vi tilbage. Vi er alle sammen vendt tilbage. Jeg har ikke lyst til at bo andre steder, ikke i Kharkiv, ikke i Kijev. Jeg bryder mig ikke om store byer. Vi kunne vende tilbage og gud ske tak og lov for det. Her i Slavjansk føler jeg mig hjemme,« siger den 27-årige familiefar.

Slavjansk er en provinsby i regio-

nen Donbass i Østukraine med omkring 117.000 indbyggere. Da nogle af de mest voldsomme kampe i den stadig aktuelle konflikt mellem ukrainske regeringsstyrker og prorussiske separatister brød ud her i foråret 2014, anslås det, at over halvdelen flygtede.

Sergej og hans familie var blandt dem. Aleksandr var netop kommet til verden, og hans mor gik med ham i barnevognen, da en granat slog ned i fortorvet på den anden side af gaden.

»Efter det tog vi nogle få ejendele og rejste så hurtigt som muligt op til mine forældre i Kharkiv-regionen,« fortæller Sergej, der ikke ønsker at få sit efternavn frem på grund af den anspændte situation i Donbass-regionen.

Nej tak til separatisterne

Synet af store ødelæggelser ventede flygtningene, da de senere kom tilbage til deres hjemby.

»Gas og strøm kom igen næsten med det samme, men i lang tid havde vi ikke noget vand. Langsomt begyndte vi at bygge byen op igen, enhver som han kunne,« siger Sergej. Frontlinjen ligger nu omkring 60

kilometer længere mod sydøst. En militærbase er opført i udkanten af Slavjansk, soldater patruljerer langs fortorvene, og pansrede køretøjer ruller med korte mellemrum gennem gaderne. Men ældre borgere mødes også på bænkene, og studerende laver igen kemiske forsøg på byens tekniske højskole.

»Der hersker en vis frygt for, at separatisterne vender tilbage, og kampene starter på ny her i Slavjansk, men egentlig angst føler jeg ikke. Vi håber bare at livet forbliver fredeligt. Desværre er det ikke alle, som vil det bedste for byen. En del ønsker, at Novorossija og deres soldater kommer igen,« siger Sergej, idet han nævner navnet på en union mellem de to separatistkontrollerede folkerepublikker Lugansk og Donetsk. Han gør sig tanker om, hvordan tilværelsen ville være, hvis Slavjansk var blevet indlemmet i DNR – Folkerepublikken Donetsk.

»Sandsynligvis ville det være meget småt med arbejde, og det ville ikke være muligt for min kone og mig at leve det liv, vi gør nu, hvor vi klarer os selv og tager vare på vores søn. Med 90 procent sikkerhed ville vi ikke være vendt tilbage,« siger familiefaren og koncentrerer sig igen om at dele glæden over duerne med Alexandr.

Gemte sig bag civile

En mand klædt helt i sort kommer gående over pladsen. Han er iført

en halvlång frakke af god kvalitet. En stilfuld, foret kasket skygger ned i panden.

»Det var her, det hele begyndte,« siger Eduard Kosjelupenko, 48 år, og peger over mod en bygning på den anden side af gaden. Gennem sit arbejde som journalist på den lokale avis Delovoj Slavjansk er han velorienteret om, hvad der foregår i byen. I dag ligger politistationen indhyllet i et tiltagende tasmørke, mens en blå og gul fane forsikrer om, at Ukraines regering atter kontrollerer byen. Sværtbevæbnede vagtposter bevogter indgangen, og en bom spærrer gaden for gennemkørsel. Alt sammen for at forhindre en gentagelse af de begivenheder, som fandt sted for to år siden.

»Den 12. april 2014 besatte 15 bevæbnede, prorussiske og kamuflageklædte mænd politistationen. De skaffede sig adgang til våbenlageret og fordelte omkring 400 skydevåben til ligesindede i byen. Mændene besatte desuden rådhuset samt den ukrainske sikkerhedstjeneste SBU's hovedkvarter i Slavjansk,« fortæller Kosjelupenko. »Separatisterne opførte checkpoints rundt om byen, og gjorde klart, at de ville løsrive territoriet fra Kijevs kontrol.«

På en spadseretur gennem Slavjansk viser han stederne, hvor de nye magthavere byggede barrikader tværs over gaderne. Ved SBU-bygningen slår han igen ud med armen.

»Nede i kælderens holdt separati-

Kampene, ofrene og ødelæggelserne var den pris, vi måtte betale. Det var en høj pris, men den var nødvendig, for at vi kunne vende tilbage til vores hjem og fortsætte en normal tilværelse

Eduard Kosjelupenko
Journalist på lokalavisen
Delovoj Slavjansk